

M. W. Craven

KURAATOR

Inglise keelest tõlkinud Pilleke Laarmann

*Minu kadunud emale, Susan Avison Cravenile.
Sind ei olnud enam meiega, kui viimaks oma unistuse
täide viisin, aga ilma sinu entusiastliku lugemiskireta
poleks seda iial juhtunud.*

Must luik on fenomen, mille saabumise tõenäosus on olematu, mille mõju on tohutu ning mille ilmumist keegi ette ei näinud, aga tagantjärele oskab iga narr seda seletada.

Nassim Nicholas Taleb

„Malemängus suudab meisterlikkuse saavutada mängija, kes mõistab etturi rolli, kes seda tõeliselt mõistab,” ütles mees. „Ettur võib ju olla kõige nõrgem malend, aga just nemad dikteerivad, kus ja millal saab vastane rünnata. Nad takistavad niinimetatud tugevamate malendite liikumist ja otsustavad, millistel ruutudel lahing toimub.”

Naine silmitses teda hämmeldunult. Ta oli just ärganud ja pisut uimane.

Ja valudes.

Valu allikat otsides pööras naine pead. Selle leidmiseks ei läinud kaua.

„Mida sa tegid?” pomises ta.

„Kaunis, kas pole? See on vanamoodne kätgut, seepärast näeb õmblus veidi rohmakas välja, aga nii peabki olema. Tänapäeval kätgutit enam ei kasutata, aga mul oli just seda vaja. Nüüd pääseb põletik õmbluse kaudu haava sisse. Arm jääb kole ja punetav. Alaline meenutus juhtunust.”

Mees võttis suured roidetangid.

„Sulle muidugi mitte.”

Naine viskles ja väänles, kuid sellest polnud abi. Ta oli kõvasti kinni seotud.

Mees imetles kirurgilise instrumendi praktilist vormi. Pööras seda pihus, nii et siledale terasele langes valgus. Silmitses oma näo peegeldust suuremal teral. Ta ilme oli tõsine. Ta ei nautinud seda eriti.

„Palun,” anus naine, kes oli nüüd täielikult virgunud, „lase mul minna, ma vannun, et ei räägi midagi.”

Mees tegi ringi ümber naise ja võttis ta vasaku käe pihku. Silistas seda andunult.

„Pidin ootama, et tuimestuse mõju üle läheks, nii et see saab ilmselt valus olema. Usu mind, ma soovin, et ei peaks seda tegema.”

Mees pani naise neljanda sõrme roidetangide vabele ja surus käepideme kokku. Nõelterasvad löiketerad tungisid raginal ilma mingi pingutuseta läbi luu ja kõõluste.

Naine karjatas ja minestas siis. Mees astus voolava vere eest eemale.

„Kubu ma jäingi?” lausus mees endamisi. „Ahjaa, me rääkisime etturitest. Algaja meelest on ettur väärtusetu, selle võib ohverdada – aga nad lihtsalt ei oska etturit kasutada.”

Mees võttis taskust rulli keeratud traadi. Traadi kummaski otsas oli pöör. Ta seadis pöörad mõlema käe keskmise ja nimetisõrme vabele. Harjunud liigutusega mässis ta traadi ümber naise kaela.

„Sest mängu võitmiseks peab teadma, millal etturid ohverdada.”

Mees tõmbas kägiskaelust, mühatas, kui traat jõhkralt naise nabka tungis, tema hingetoru läbistas, kägiveeni ja unearteri lõhki rebis. Naine oli sekunditega surnud.

Mees ootas tunni ja võttis siis teise sõrme, mida tal vaja läks.

Ta pakkis selle hoolega väikesesse plasttorusse, kõigist teistest eraldi. Silmitses mõnuga oma jubedat kollektsooni.

Nüüd võib see alata.

Teised etturid on paigas.

Nad lihtsalt ei teadnud seda veel ...

1. PEATÜKK

Jõululaupäev

Oli jõululaupäeva õhtu ja mitte miski ei olnud hästi.

Kõik oli alanud nagu ikka. Keegi küsis: „Kas me sel aastal loosipakke ka teeme?” Ja keegi teine vastas: „Loodetavasti mitte.” Nad leppisid kokku, et ei lausu juhatajale sõnagi, aga salaja plaanisid mõlemad selle niipea kui võimalik jutuks võtta.

Ja enne kui keegi jõudis protestida, oli otsus vastu võetud ja büroos tehti jälle loosipakke. Juba viieteistkümnendat aastat. Samad reeglid nagu eelmisel aastal. Maksimaalselt viis naela. Anonüümsed kingid. Ei midagi labast ega solvavat. Kingid, mida keegi ei taha. Täielik ajaraisk.

Vähemalt niimoodi Craig Hodgkiss arvas. Ta vihkas loosipakke.

Ta vihkas ka jõule. Iga-aastane meeldetuletus tema haledast elust. Kolleegid, keda ta avalikult põlgas, läksid koju pere-dega jõule pidama, aga tema veetis selle aja üksi.

Aga loosipakke vihkas ta *eriti*.

Kolm aastat tagasi oli loosipakkide jagamine toonud Craigile kaasa ülima alanduse. Seadnud endale mitte täiesti eba-realse jõulueesmärgi keppida oma kolleegi Hazelit, John Bulli transpordifirma teist logistikut, sahkerdas ta asjad niimoodi, et sai Hazelile loosipaki teha. Mees arvas, et naisele paar pits-püksikuid osta on suurepärase viisi teada anda, et ta on huvitatud teatavatest töövälisest tegevustest ajal, mil Hazeli abi-kaasa Mandri-Euroopas pikki otsi sõitis.

Mehe plaan läks läbi.

Peaaegu.

See *oli* tõesti olnud suurepärase viis, et naisele oma soovist teada anda.

Paraku oli too õnnelikus abielus ja selle asemel, et Craigi voodisse tormata, tormas ta oma mehe juurde, kes pikkade otste vahel depoos õlut jõi.

Ligi kahemeetrine veoautojuht oli tulnud kontoris ja Craigil ninaluu puruks lõõnud. Mees lisis, et kui ta peaks sõandama veel tema naise poole vaadata, lõpetab ta kinniseotult Venemaale suunduva merekonteineri põhjas. Craig uskus teda. Suisa nii siiralt, et kaotas terve büroo silme all oma põie üle kontrolli.

Kaks aastat olid kõik teda Sookolliks kutsunud. Ta ei saanud isegi personaliosakonnale kaevata, sest kartis Hazelile jama kaela tuua.

Kaks aastat polnud tal ühegi kontori tüdruku juures edu olnud.

Aga viimaks kolis Hazel koos oma jõhkardist abikaasaga minema. Mees võttis vastu autojuhikoha Eddie Stobarti juures ja Hazel läks temaga kaasa. Craig rääkis kõikidele, et Hazeli abikaasa lahkus, sest tema oli mehele karistuseks korraliku keretäie andnud, aga keegi ei uskunud teda.

Tegelikult üks inimene paistis uskuvat.

Craig hinnangul oli Barbara Willoughby ilutu tüdruk. Ta juuksed nägid välja, nagu käiks ta vanadekodus juuksuris, tõmbid hambad olid liiga suurte vahedega ja paari kilo kaotamine poleks ka kahjuks tulnud. Skaalal ühest kümneni oleks Craig andnud talle tugeva kuue, heas valguses vahest isegi seitsme, aga ta ei keppinud kedagi, kes jäi alla kaheksa.

Üks asi Craigile Barbara juures siiski meeldis. Naist polnud kohal, kui ta end täis lasi.

Seepärast kutsus ta tüdruku välja. Ja avastas üllatusega, et nad klapivad hästi. Barbaraga oli lõbus ja ta oli populaarne.

Craigile meeldis tunne, mida naine temas tekitas, pealegi oli too voodis leidlik. Lisaks meeldis Craigile, et Barbara tahtis ainult nädalavahetustel lõbutseda. Nädala sees istus ta kodus ja tuupis mingiks tobedaks eelseivaks eksamik.

See sobis Craigile imeliselt.

Sest olles paar nädalat Barbaraga käinud, sai Craig enese-kindluse tagasi ja hakkas taas kõrvalhüppeid harrastama.

Oma üllatuseks avastas mees, et seda tüüpi naisi, keda tema jahtis, on lihtsam ligi tõmmata, kui ütled, et oled püsisuhtes. Ta taipas, et naisi võlus sega tema poisilikust sarmist ja võimalusest kellelegi tundmatule „ära teha”. Mis andis Craigile idee: kui sedasorti naistele pakkus lõbu mõte seksist kellegagi, kes oma tüdruksõpra pettis, peaksid nad olema lausa hullud mehe järele, kel on abieluvälised armusuhted ...

Seega otsustas Craig Hodgkiss kahekümne üheksa aastaselt Barbarale abieluettepaneku teha. Naine peaks ju võimalusest kinni haarama. Ta oli varastes kolmekümnendates, bioloogiline kell tiksus (aga ta ei teadnud, et Craig oli kahe aasta eest vasektoomia teinud) ja keeldumise korral jääks ta päris kindlasti riiulile tolmu koguma. Craig riisuks kogu koore. Ustav jalamatt hoiab voodi sooja ja teda ootab lõputu jada naisi, kes rõõmuga abielusõrmust kandvat meest kepivad.

Kuna ta soovis, et kõik büroos teaksid, et peagi saab temast keelatud vili, otsustas ta eelnevad alandused unustada ja teha ettepaneku töökoha jõulupeol.

Asja korraldamine ei käinud niisama lihtsalt. Selleks, et Barbara sõrmuse suurust teada saada, tuli näpata naise vanaema pärandatud sõrmus, mida too vaid erilistel puhkudel kandis. Barbara pööras sõrmust otsides korteri pahupidi, aga tema oli viinud selle juveliirile, tellinud samas suuruses kihlasõrmuse ning lubanud kulla ja teemandid uues sõrmuses ära kasutada. Kogu lugu läks talle maksma vaid kakssada naela.

Järgmiseks tuli välja mõelda äge viis ettepaneku tegemiseks.

Midagi sellist, mis paneks büroo tüdrukud ahhetama, kui romantiline Craig oli. Selline maine tuleb ainult kasuks. Ta valis kruusi. Täpselt õige kingitus loosipakki, sest jäi allapoole juhataja määratud viie naela piiri, ja kuigi pooled pakid odavast plastist jõulukuuse all nägid välja, nagu sisaldaksid need kruuse, ei seisnud neil teksti: „Kas sa abielluksid minuga?”

Craigi kujutluses loeks Barbara kruusilt teksti, näeks, mida see sisaldab, ja siis ... noh, puhkeks pisaraisse, hüüaks valjult: „Jah!” ja kallistaks meest kogu jõust.

Kontori põrandal vedeles odav pakkimispaber. Puha põhjapõdrad ja lumememmed ja lindiga kinni seotud erksavärvilised kingipakid.

Barbara oli järgmine. Ta võttis oma paki ja vaatas Craigile kummalise pilguga otsa.

Kas ta teadis?

Ta ei saanud teada. Keegi ei teadnud. Isegi mitte see tüdruk, keda ta oli veennud endaga vahetama, et saaks ise Barbara-le paki teha.

Barbara parim sõbranna Tiffany hakkas teda miskipärast telefoniga filmima. Mis seal's ikka, lasku käia. Tegelikult, miks ka mitte. Ta võib klipi Twitterisse ja Facebooki postitada ja oma telefoni jätta. Saab iga hetk tüdrukutele näidata. Vaadake mind. Vaadake, kui tore ma olen. Kui *tundeline*. Sellest võib veidike ka sulle osaks saada ... aga ainult üheks ööks.

Craig püüdis Barbara pilgu. Tegi silma. Naine ei pilgutunud vastu. Isegi ei naeratanud. Lihtsalt vaatas talle otsa ja võttis sissepakitud karbi Craigi kasutatud kinkekotist välja.

Midagi oli valesti. Pakkimispaber oli tugev ja valge, mustade piltidega; Craigi oma oli arvatavasti olnud odav ja erksavärviline. Barbara rebis paberi sellele pilkugi heitmata katki.

Kruus oli polüstüreenist karbis. Põnevuse tekitamiseks oli Craig karbi kaks poolt teibiga kokku kleepinud. Barbara vedas kääridega üle liitumiskoha, et karpi avada.

Ta võttis kruusi välja ning Craigi segadus kasvas. See ei olnud tema kruus. Seesugust polnud ta varem näinud. Kruusi küljele oli küll midagi trükitud, aga mitte abieluettepanek. Seal seisis suurte mustade tähtedega:

#MLV6

Barbara aga ei taibanud, et avas vale paki. Kruusi sisse vaatamata põrnitses ta mehe suunas ja kallast sisu välja.

„Neetud petisest lurjus,” teatas ta.

Craig ei hakanud oma süütust tõestama. Ta polnud selleks võimeline. Mees ei suutnud põrandale kukkunud asjadelt pilku pöörata. Kihlasõrmust seal ei olnud.

Ta põrkus eemale ja ahmis vastikusest õhku.

Tuttav ja äärmiselt soovimatu soojus valgus kubemes laiali. Siis hakkasid kõik karjuma.

2. PEATÜKK

Teine jõulupüha

Ka seersant Washington Poe vihkas jõule.

Veendunud iriseja nagu ta oli, ei sallinud ta mingit sunnitud lõbutsemist ja kuni tänaseni oli ta suutnud vältida iga-sugust tähistamist, olgu organiseeritud või isetekkelist. Tavaliselt ta töötas sunnitud jõulupuhkuse ajal, veetis selle üksinda või leidis mõne omasuguseid inimvihkajaid täis kõrtsi ja jõi, kuni pühad läbi said.

Agas mitte sel aastal. Sel aastal oli teda täielikult ja korralikult „tillitatud”.

Selle asemel, et kõrtsis istuda või oma kahesaja-aastases karjuseonnis passida, külmkapp õlut täis ja ahjus järelejäänud küpsekartulid, viibis ta ühes Cambridge’i-lähedases külakeses katusekorteris.

Tema sõber ja kolleeg Matilda ehk Tilly Bradshaw oli ta beebipeole vedanud.

Esmalt oli Poe järsult keeldunud.

Tilly paistis pettunud, aga mis seal’s ikka, küll ta üle saab. Nad võivad ju parimad sõbrad olla, aga beebipidu mingi rikka inimese kodus oli täielik põrgu.

Tilly oli jalgu trampinud.

Poe teda ignoreerinud.

Siis aga kasutas ta Poe peal oma kõige tapvamat relva, mille vastu mees oli võimetu: lõputut loogikat.

Poe oli öelnud, et beebipeod on naistele.

Tilly oli tema peale kogu osakonna kuuldes karjunud. Kõik, kes viibisid riikliku kriminaalameti raskete kuritegude analüüsiüksuses, mis tegeleb sarimõrvarite ja näiliselt ilma motiivita mõrvadega, jäid kuulatama.

Ja itsitasid.

„Washington Poe, sul võib ju peenis olla, aga see ei tähenda, et võiksid kasutada patriarhaalse ühiskonna sotsiaalseid privileege selleks, et viilida kõrvale asjadest, mis sulle ei meeldi.”

Poe oleks peaaegu küsinud, millest paganast Tilly ometi räägib, kui kuulis kedagi kihistamas: „„Võib ju peenis olla” – ei tea, mida ta sellega silmas peab?”

Poe oli püüdnud väita, et ei saa oma springerspanjelit Edgarit nii kauaks üksi jätta.

Tilly oli vastanud, et Edgar võib jääda Poe naabri, Victoria Hume'i juurde. „Ta on ju nagunii kogu aeg seal.”

Poe üritas tõtt rääkida – et ta ei taha minna.

„Ennäe imet, härra,” pareeris Tilly, „mis ajast Washington Poe alati seda saab, mida tahab? Meie ülemus inspektor Stephanie Flynn saab lapse, tema õde on lahkesti talle beebipeo korraldanud – me oleme tema sõbrad, meid kutsuti ja me lähme, niisama lihtne see ongi.”

Niisiis tusatses Poe beebipeol toanurgas. Siiamani oli ta vältinud inimestele otsa vaatamist. Ta kavatses seda jätkata, kuni on piisavalt kaua kohal viibinud, et on sobilik lahkuda. Tema šampanjaklaas oli juba nelikümmend minutit tagasi soojaks läinud, aga vähemalt oli tal kätega midagi teha.

Bossi vanem õde, Jessica Flynn, elas renoveeritud tellisestehase viimasel korrusel. Korter oli avatud planeeringuga, lofti stiilis ja oleks sobinud pigem Manhattanile kui maalähedasse Cambridgeshire'isse. Kohal oli vähemalt viiskümmend naist. Poe oli ainuke mees – asjaolu, mis meenus iga kord, kui keegi talle kummalise pilgu heitis.

Ta oli ülemusega vaevu rääkinud. Flynn oli tere öelnud, kui ta kohale jõudis, aga siis oli naistejada ta minema tassinud. Nüüd istus ta nende keskel ühel õe suurtest sohvadest.

Poe tundis end räbalalt, aga paistis, et Flynnni enesetunne oli veel hullem.

Mees jälgis, kuidas keegi sirutas käe ja patsutas Flynnni kõhtu.

„Korista ära,” nähvas Flynn ja lükkas käe eemale.

Kui on olemas tüüpiline rase naine, siis Flynn see kindlasti ei olnud. Ta pigem mossitas kui säras, kandis retuuse ja New York Dollsi T-särke, mitte Laura Ashley rasedakleite, mida elukaaslane Zoe talle Poe teada ostnud oli, ja keeldus kategooriliselt igasugusest vanemapuhkusest. Hiiglaslik kõht oli ainus, mis ta rasedust reetis. Kõik muu oli ikka sama: blondid juuksed korralikus hobusesabas, meik tagasihoidlik ja töötelefon alaliselt kõrva ääres.

Flynn pörnitses naist, kes oli ta kõhtu katsunud. „Järgmine, kes kõhtu patsutab, saab hoobi kõrisõlme pihta.”

Naine naeratas närviliselt, mõistmata, kas Flynn teeb nalja või mitte.

Poe teadis, et ei tee.

Kuigi Flynn püüdis käituda, nagu poleks midagi muutunud, *oli* rasedus teda tibake muutnud. Tema keha oli hakanud tootma üleliia palju kortisooli, organismi võitle-või-põgene režiimile lülitavat hormooni.

Ja Flynn ei põgenenud. Iga uut kogemust ja raskust tuli peksta, kuni see alla andis. Enne rasestumist oli ta olnud tasa-kaalukas ja viisakas juht. Nüüd aga ropu suuga lärmav hull. Varem oli ta säilitanud rahu ka kõige põikpäisemate ja hullumate mölakatega suheldes, keda SCASile ikka vahel ette sattus, aga nüüd võis ta vihastuda ka siis, kui liiga valjult klaviiatuurile tippisid.

Poe arvates oli see ülimalt lustakas, kuigi Flynnile ta seda kunagi mõista ei andnud.

Ta oli Zoega vestelnud, aga neil oli väga vähe ühist.

Zoe töötas Citys ja profileeris naftahindu, tema aga kõikjal, kus teda vajati, ja profileeris sarimõrtsukaid. Zoe teenis aastas seitsmekohalise summa, tema ... oluliselt vähem. Nad ei suhtunud teineteisesse vaenulikult, aga valitses vaikiv kokkulepe, et nad ei peaks liiga sageli kokku puutuma.

Poe heitis pilgu Bradshaw'le ja naeratas. Naine kandis kleiti, mille ta nende esimese ühise juhtumi ajal heategevusgalale minekuks oli ostanud – kleidi kangas kujutas pisikestest koomiksiste kaanepiltidest koostatud mosaiiki. Õhtu erilisust tähistas ka teistsugune soeng. Tavaliselt olid juuksed kahes hiiresabas, täna aga üles kuhjatud nagu suhkruvatt. Poe mõtles laisalt, kas naine oli juuksuris käinud või ise veebist leitud õpetuse järgi teinud. Ta oleks pigem teist varianti pakkunud.

Bradshaw märkas, et mees teda vaatab, ja tõstis põidlad. Ta polnud varem beebipeol käinud ning lähenes sellele endale omase entusiasmi ja teaduspõhisusega.

Kingitustele oli ta kulutanud väikese varanduse: mõni, näiteks Ämblikmehe bodi, oli nunnu ja kohane, teine, näiteks elektriline topeltrinnapump, ei olnud.

„Niimoodi saad kõige tõhusamalt piima välja pumbata, inspektor Stephanie Flynn,“ seletas ta kõikide kuuldes.

Poe kadestas Flynn'i kingitust. Inspektor ei pea seda liiga kaua kasutama, samas piinab moodne pastamasin, mille Bradshaw oli talle jõuluks kinkinud, teda aastate kaupa. Poe'le ei maitsenud pasta. Teda ei huvitanud, et see vähendaks ta kolesteroolitaset, oleks „väravaks täiesti uue kokakunsti juurde“ või et ise pastat valmistada oleks kulutõhus.

Aga Bradshaw lihtsalt oli selline.

Kuigi Bradshaw oli kolmekümnendate eluaastate alguses, oli raskete kuritegude analüüsiüksus tema esimene päris töökoht. Olles teismeeast alates akadeemilises maailmas magistri- ja doktorikraade kaitsnud ning seejärel töötanud grantidega,

mida uurimisasutused talle lahkesti jagasid, polnud tal olnud ei aega ega kalduvust mingite seltskondlike oskuste arendamiseks.

SCAS oli tema esimene samm välismaailma ning suhtlus igapäevaga, kelle IQ jäi alla 150, osutus talle tõeliseks proovikiviks. Ta oli naiivne, piinavalt aus ja võttis kõike sõna-sõnalt, aga kuigi Poe oli esialgu temasse ettevaatusega suhtunud, taipas ta peagi, et naisel on potentsiaali olla SCASi kõige väärtuslikum tööriist.

Tilly spetsialiseerus matemaatikale, aga oli nii intelligentne, et soovi korral teadis ta mõne tunniga mistahes valdkonnast rohkem kui keegi teine. Ta suutis leida andmemustreid ka seal, kus arvuti ei suutnud, ja pingutamata lahendamatutele probleemidele täpselt sobivaid lahendusi kavandada ning oli jõuliselt lojaalne.

Kui pastamasin kõrvale jätta, oli ta Poe parim sõber ja Poe tema oma ka. Bradshaw pehmendas Poe teravaid servi ja mees aitas tal välismaailmas hakkama saada. Nad olid muljetavaldav tiim, mis tuli neile ilmselt kasuks, arvestades, kui suurtesse jamadesse nad tihti peale sattusid.

Jessica Flynn oli rikas naine rikaste sõpradega, kes kõik töötasid Citys. Üheksakümnendatel oleks neid *yuppie*'deks nimetatud. Nad olid Bradshaw oma kollektiivse tiiva alla võtnud ja peagi oli Tilly nende tähelepanu keskpunktis. Kui Poe'le oleks tundunud, et Tillyt pilgatakse, oleks ta vahele astunud, aga oli selge, et naised ei teinud seda. Bradshaw oli nii aus ja tal polnud mingeid tagamõtteid – erinevalt inimestest, kellega Jessica ja tema sõbrad iga päev suhtlesid, inimestest, kellele noa selga löömine, topeltmängud ja lihtviisiline valetamine olid elustiil. Vestelda inimesega, kes vastas talle esitatud küsimusele, mitte sellele, mis annaks taktikalise eelise, oli nende jaoks nagu sõõm puhast õhku.

Poe vaatas Jessica Flynnni katusekorteris ringi. Korter, mille kõigis neljas küljes olid suured, vähemalt kolme meetri

kõrgused aknad, hõlmas terve ülemise korruse. Kuigi väljas oli pime, nägi Poe, et avara maastiku ja majataguse parkla poole avanevate akende taga olid suured rõdud. Esifassaadi rõdu kaunistasid sepisrauast istmed ja pingid. Väikesel laual seisis tagurpidi pööratud jäänõu.

Sisekujunduses domineeris katmata tellis, mida täiendas kallis mööbel ja kodutehnika. Jessica tegeles ilmselgelt mägi-ronimisega. Fotod ja mälestusesemed võtsid enda alla terve nurga. Mälestustekogu keskmeks oli mägi-ronimise harulduste kollektsioon. Aukohal troonis kaunil tiikpuust alusplaadil vana kirka.

Aluse allservas oli messingist plaat. Poe nägi, et sellele oli midagi graveeritud, aga teksti lugemiseks seisis ta liiga kaugel.

Ta lonkis lähemale.

Talle astus ligi üks naine.

„Näen, et olete mu väikesele kinnisideele jälile saanud,” ütles ta kätt sirutades. „Meid pole ametlikult tutvustatud, mina olen Jessica Flynn, Stephi õde.”

Neid oli õhtu algul tutvustatud, aga rutakalt ja formaalselt.

Naine oli pikk ja kassilik, liigutused olid sujuvad ja graatsilised. Tal olid Flynnni kuldsed juuksed, aga palju lühemas soengus, vahest mägi-ronimise pärast. Poe oli kolm aastat Black Watchis teeninud ja teadis, et looduses olles on isikliku hügieeni nõuetest raske kinni pidada – kõigesse, mis seda hõlbustab, tuleb suhtuda täie tõsidusega.

Naine oli hästi riides, aga mitte ülepakutult nagu teised. Teksased ja kašmiirdžemper. Ainsaks ehteks tagasihoidlik kuldkett.

Poe uuris fotosid. Jessica oli peaaegu kõikidel. Kõied üle rinna rippumas, karabiinid vööle kinnitatud, lai naeratus päevitunud näol. Mees kummardus ühele pildile lähemale ja kisitas silmi. Ta tundis koha ära: Napes Needle'i nimeline mägi

järvepiirkonnas. Kalju oli kitsas, koonusekujuline ja nägi välja nagu rakett.

„See on mõni aasta tagasi tehtud,” ütles naine. „Pärast seda hakkasime ühes Keswicki pubis plaanima suuremat ettevõtmist.”

„Scafell Pike?” pakkus Poe. Scafell Pike oli Inglismaa kõrgeim mägi, aga see ei vajanud erilist ekspeditsiooni planeerimist; ilusa ilmaga võis lühikestes pükstes ja tossudes tippu ronida.

Jessica osutas maailma tuntuima mäe pildile.

„Everest?”

Jessica noogutas. „Everest.”

Poe vilistas. „Vinge. Ohtlik.”

Naine kehtas õlgu. „Kõik on ohtlik.”

„Millal te lähete?”

„Nad lähevad järgmise aasta mais, kui jugavool tippu ei peksa.”

„Nad?”

„Mina kardetavasti nendega ei liitu.”

„Ohoh ... mis juhtus? Sa ei paista inimesena, kes rasketest sihtidest loobuks.”

„Kahjuks diagnoositi mul Addisoni tõbi,” märkis naine.

„Ma ei tea, mis see on.”

„Veab. See on krooniline endokriinne häire. Tähendab, et mu neerupealised ei tooda piisavalt steroide.”

„Aga see on ravitav?”

„On. Pean kogu ülejäänud elu tablette võtma, aga minu eluea pikkust see ei mõjuta.”

Poe hakkas taipama.

„Aga Everesti vallutamine on probleem?”

„Kõrgmäestikuhaigus. Minu olukorras mõjub see rohkem ja Everesti tipp on 8848 meetrit – sama, nagu 747 lennu-

kõrgus –, nii et minu diagnoos oleks grupi kindlustuse kehtetuks muutnud.”

Poe osutas kirkale ja luges graveeringut messingplaadilt: „Tenzing Norgay mägironimiskirka. Mount Everesti ekspeditsioon, mai 1953.”

Kirkal oli puust käepide ja see nägi välja hulga primitiivsem kui need, mida Poe oli näinud järvepiirkonna mägironimisvarustuse poodides. Lühem ots oli lai ja lame nagu hellebardil, pikem terav ja kaarjas. Käepide lõppes koonusekujulise metallnaastuga.

„Kirka, mida šerpa Tenzing tippu jõudmiseks kasutas, on siiski päris hea lohutus,” märkis Poe.

„See, mida tema kasutas, asub tegelikult ühes Nepaali muuseumis. See siin on selle kirka koopia, mida ta kasutas varem sama ekspeditsiooni ajal sõor Edmund Hillary elu päästmiseks, kui too kaljulõhesse kukkus. Sellepärast Hillary valiski Norgay oma partneriks, kui tippu vallutama läks.”

„Sa ei püüdnud kunagi originaali hankida?”

Jessica turtsatas. „Ma ei küündi kaugeltki sellele tasemele, seersant Poe. Sellised artefaktid maksavad sadu tuhandeid naelu.”

Poe vaatas ringi. „Paistad siiski üsna hästi hakkama saavat. See koht küll odav ei ole.”

Naine puhkes naerma.

„Korter kuulub pangale, seersant Poe. Ma maksan lihtsalt subsideeritud üüri. Pean kodus kliente võõrustama ja mulje on investeerimispananganduses kõige tähtsam.”

„Ja see sa siis oledki? Investeerimispankur.”

„Jah, aga see pole pooltki nii vinge, kui paistab,” ütles naine naeratades. „Lähme välja?”

Jessica avas kahe poolega ukse. Tuppa tungis pahvakas jahedat õhku. Naine astus välja. Poe läks tema kannul.

Jessica pöördus ning nõjatas klaasist ja metallist rõdupiirdele.

„Stephanie räägib, et sa oled tõbine olnud?”

„Ah, lihtsalt mingi viirus,” vastas Poe.

„Mingi viirus” oli väga leebelt öeldud. Ta oli juba peaaegu nädal aega siruli olnud. Isegi „Charlie ja šokolaadivabriku” raamatu vanavanemad ei lebanud nii palju voodis. Asi algas peavaluga, millest sai haukuv kõha, mis muutis kurgu tuli-
valusaks. Poe’le tundus, et hullem on möödas, aga see polnud meeldiv kogemus. Talvised viirused pole seda kunagi.

„Mul on selle raviks suurepärasest viskit,” teatas Jessica. Ta kadus korteri sisemusse ja ilmus minuti pärast merevaigukarva vedelikuga täidetud kristallist viskiklaasidega.

Poe nuusutas jooki ja võttis lonksu. Viski oli nagu tuli ja jää. Imeline, suitsune ja ei meenutanud ühtegi jooki, mida Poe siia maani proovinud oli.

„Miks sa siin oled, seersant Poe?”

Mees tahtis vastata: „Sest Tilly sundis,” aga see tundus kerglane. Ta otsustas tõtt öelda.

„Steph on hea sõber. Oleme koos paksust ja vedelast läbi käinud.”

Jessica noogutas mõtlikult. „Ma tahan sult teenet paluda.”

Poe ei lausunud midagi. Jessica ei olnud teda juhuslikult kõnetanud.

„Tahan, et veenaksid mu õde loobuma sellest tobedast karjäärist, mille ta on endale valinud.”

„Ja miks ma peaksin seda tegema?” uuris Poe ettevaatlikult.

„Umbes kuu aja pärast saab ta lapse. Minu õepoja või -tütre. Tal on kohustused, mida varem ei olnud. Noore ja vallalisena võid ju politseinik olla, aga enam ei tohi ta ennast tulejooonele seada. Tema peale loodetakse ja teie töö ei allu mingitele mõistlikele otsustele. Ta peab politseiniku ja päti mängimise lõpetama ja pärismaailma tulema.”

„See ei ole sugugi nii,” vaidles Poe. „Suurem osa tööst tehakse büroos.”

Jessica kergitas kulmu. „Eelmisel aastal oleksid peaaegu tulekahjus hukkunud, või ma eksin?”

„Nojah, aga ...”

„Ja kas sind hiljuti mitte mõrva eest vahi alla ei võetud?”

„Jah, aga see oli eksitus. Tegelikult oli nii, et see mees ...”

„Aga sa oled nõus, et teie töö sisaldab ... mittevajalikult põnevaid hetki?”

Poe ei osanud midagi vastata. Tõsi, neil oli viimasel ajal paar napikat olnud. Ta süüdistas Bradshaw'd – too leidis muudkui uusi ja huvitavaid viise kurikaeltele lähemale pääsemiseks ...

„Kas te seda mitte omavahel ei peaks arutama?” küsis ta.

„Stephanie ei kuula mind, seersant Poe. Varem kuulas. Vanema õe iga sõna oli tema jaoks puhas kuld. Enam mitte.”

Aga Poe ei kuulanud enam. Flynn rääkis telefoniga ja kort-sutas kulmu. Ta tabas Poe pilgu ja noogutas. Poe kummutas viskiklaasi tühjaks ja krimpsutas nägu, kui jook ta valusat kurku kõrvetas.

„Töö tahab tegemist,” ütles ta. „Vabandust.”

„Mine,” ohkas Jessica.

Flynn pani juba mantlit selga, kui Poe tema juurde jõudis.

Zoe tuli nende juurde.

„Steph, sinu puudumine torkab silma,” täheldas ta.

„Anna andeks, Zoe. Ma kardan, et peame minema.”

„Oh ei!” hüüatas Bradshaw.

„Oh ei,” ütles Poe.

„Jumal tänatud,” pomises Flynn.

3. PEATÜKK

„Analüütiline tugi jõuab pärastlõunal,” ütles Flynn kõigile, kes olid kogunenud Penrithis Carleton Halli, Cumbria politseijõudude peakorterisse koosolekuruumi A. „Meil oli eile seltskondlik üritus ja Tilly pidi tagasi Hampshire'isse arvutite järele minema. Meie seersant Poe'ga saime kohe teele asuda.”

Varastel hommikutundidel oli Poe jõudnud Herdwick Crofti, oma eraklikku koju Shap Fellis; Flynnil oli lähedal asuvas North Lakes spaahotellis tuba broneeritud. Nüüd oli kell kaheksa hommikul ja paistis, et Poe polnud ainuke, kelle öine uni on poolikuks jäänud. Ruumis oli umbkaudu nelikümmend inimest, nende hulgas kõrgema aukraadiga politseiametnikke, vanemuurijaid ja hädapärane tugipersonal. Valitses morn õhkkond.

Flynn oli ruumi esotsas istet võtnud, Poe seisis tagaseina ääres, otse politseiosakonna ning politsei- ja kriminaalkomisariaadi logodega plakati kõrval. Pärast infotunni lõppu pööratakse viimased tooliread teistpidi ja ruum kohandatakse ümber pressikonverentsideks, millest esimene pidi toimuma juba täna.

„Meil on siin arvutid olemas,” ütles ringkonnaülem Jo Nightingale.

„Selliseid nagu temal teil ei ole,” vastas Flynn. „Uskuge mind, Tilly Bradshaw panust uurimisse ei ole võimalik üle hinnata.”

Nightingale noogutas nõusoleku märgiks. Ta oli tõsise olemisega, varastes neljakümnendates naine. Lühikesed tumedad juuksed, mustad püksid ja valge särk. Silmad nii rohelised, et sobinuks valgusfooriks.

* * *

Poe oli Nightingale'iga vaid korra kohtunud. Naine oli asunud vabanenud ringkonnaülema ametikohale, kui Ian Gamble pärast Jared Keatoni juhtumi edukat lõpetamist erru läks. Ühel pärastlõunal saabus Poe Herdwick Crofti ja leidis ta väljas ootamas.

Naine tutvustas end ja rääkis, et Gamble oli soovitanud Poe'd, kes võib õigel käsitamisel vägagi kasulik olla. Tal oli juhtumi toimik kaasas. Mõrv. Pärast 2015. aasta üleujutust, mis oli Carlisle'is juba teine viimase kümne aasta jooksul, selgus, et paljud ehitised olid kõike muud kui kindlustatud. Elanikud seisid valiku ees: maksta ise või püüda tulevikus kahjusid vältida. Paljud valisid viimase variandi, mis tähendas, et kõikjal linnas leidis mahajäetud maju. Ühes neist oli leitud laip.

Tapetu oli majandusmigrant Poolast ja Nightingale küsis Poe'lt, kas SCAS võiks tema uurimisele lisaväärtust anda. Poe luges toimiku naise juuresolekul läbi ja vastas: „Teil ei ole meid vaja – saate kurjategija kätte sellesama strateegiaga, mida juba kasutate. Ta kuulub Poola kogukonda ja on ilmselt juba koju tagasi pöördunud. Seal teda tuntakse ning kohtuekspertiisi kogutud tõendusmaterjalist piisab, et ta välja saata ja süüdi mõista.”

Naine noogutas.

Poe'l oli tunne, nagu oleks eksamil läbi saanud. Nightingale vajas kinnitust, et Poe ei hakka leiutama draamat seal, kus seda pole, lihtsalt selleks, et Hampshire'ist minema pääseda. Seda poleks naganii vaja olnud. Poe elas nüüd täiskohaga Cumbrias. Pärast Jared Keatoni juhtumi lõppu oli peainspektor Wardle, kellega Poe oli pahuksisse sattunud, talle noa selga löönud. Mõistes, et Shap Well, eelajalooline kanarbikunõmm, kus asus Poe lamburionn, jäi järvepiirkonna rahvuspargi uutesse piiridesse, oli ta „pelgalt mureliku kodanikuna” kohalikust omavalitsusest küsinud, kas Poe'l oli luba muuta kahesaja-aastane

hoone oma alaliseks elukohaks. Poe'l ei olnud ja kohalik omavalitsus andis välja õiguslikult siduva suunise taastada hoone esialgne seisund.

Asjal oli ka hea külg, hoolimata sellest, et Poe pidi kohtusse minema. Ootamatu tagajärjena oli Wardle talle suisa teene osutanud: Poe advokaadi väitel oleks kasulik, kui Poe saaks tõestada, et Herdwick Croft on tema ainuke eluase.

Poe, kel kuni viimase ajani polnud sooja ega külma sellest, kus ta elas, oli taotlenud luba kodust töötada, kui ta parasjagu välitöödel polnud. Luureüksuse direktor Edward van Zyl jäi otsekohe nõusse.

„Sa oledki siin nagu puuri pistetud loom, Poe,” oli ta öelnud. „Sealsed avarad väljad on su mõtteid korrastanud ja töösse selgust lisanud – ma ei tahaks sellest ilma jääda.”

„Kui oleme lõpetanud, saadan SCASi poistele videod ja fotod, aga oleks abiks, kui saaksin väikese kokkuvõtte teha,” märkis Nightingale. „Mõned kolleegid olid jõuludeks sugulaste juurde sõitnud ega ole veel asjadega kursis.”

Ta klõbistas sülearvuti klaviatuuril ja seinale kinnitatud monitorile ilmus foto majast.

„See on esimene kuriteopaik. John Bulli transpordifirma kontor Carlisle'is. Jõululaupäeval avas dispetšer Barbara Willoughby oma loosipaki. Ta pidi saama kruusi, milles on kihlasõrmus. Aga sai hoopis selle.”

Monitoril vahetas igava hoonepildi välja lähivõtte kulunud beezist vaibast, mille sarnaseid kasutatakse büroodes üle kogu riigi.

Vaiba keskel lebas kaks sõrme.

Need olid üsna sõrmenuki lähedalt maha lõigatud. Lõige oli puhas. Veristel otstel turritasid kuivanud ja hüübinud verre

kleepunud ebemed. Ühes sõrmes oli sõrmus. Peenike, päris kindlasti naisterahva abielusõrmus.

Foto vahetus taas. Seekord ilmus monitorile kruus. Selle küljel seisis suurte mustade tähtedega #MLV6.

Flynn küsis: „Mida see tähendab?”

„Pole aimugi,” vastas Nightingale. „Me ei suutnud internetist mingeid vihjeid leida.”

„Küll Tilly selle üles leiab, kui internetis midagi leida on,” märkis Poe.

„Samuti pole meil aimu, kuidas kruus nende jõulupuu alla sattus,” jätkas Nightingale. „See ei olnud pakk, mille Barbara pidanuks avama. Paber, millesse kruus pakitud oli, on samuti huvitav.”

Ekraanile ilmus pakkepaber. Neljas tükis. Kingitust avades oli Barbara Willoughby paberit rebinud ja kortsutanud, kriminalistid olid seda pildistamiseks uuesti silunud. A4-formaat, nagu näitas tükkide kõrvale asetatud joonlaud. Mustriks mustad veelinnu siluetid. Luiged või väljavenitatud kaelaga pardid. Mitte midagi muud. Ei sõnu ega sõnumit.

„Neil A4-lehtedel paistab oma tähendus olevat. Meie arvates on need tavalise koduse printeriga trükitud. Peale linnusilueti pole nende juures kriminalistide arvates midagi olulist. Uurijad küsitlevad John Bulli personali, aga ei usu, et keegi neist oleks asjasse segatud.”

„Millest te seda järeldate?” küsis Poe.

Nightingale ei vastanud, vaid klõbistas taas arvutis. Ekraanile ilmus kirik. Hoone oli punasest liivakivist, kõrgete kaarjate vitraazakendega. Muljetavaldava sepisrauast ilustistega tammepuust ukse kohal kõrgus võimas torn.

„Kuriteopaik number kaks: Püha Luukase kirik Barrow-in-Furnessi servas.”

Foto vahetus taas.

Nüüd oli ekraanil lähivõtte kiriku esiküljest. Vasest või mesingist kauss, religioossed sümbolid peale graveeritud. Kausis lebas kaks äralõigatud sõrme.

Poe silmitses kujutist, salvestas selle endale ajusse. See oli esimene mulje, mis pidi jäadvustuma niimoodi, nagu mõrtsukas oli tahtnud talle näidata. Õud peab ootama.

Sõrmed olid taas ilmselgelt naisterahva omad. Ühe küüne otsa läbistas kuldne neet. Nightingale näitas lähivõtet. Küüne neet oli kaisukaru kujuga. Poe arvas, et need sõrmed paistsid nooremad kui eelmise kuriteopaiga omad.

Järgmisel pildil oli kiriku laulunumbrite tahvel. See oli heledast tammest ja viie reaga, mõeldud teenistuse kirikulaulude numbrite näitamiseks. Keskmisse ritta oli pistetud kokkumurtud A4-paberileht, millel seisis #MLV6.

„Me ei tea, kuidas need sõrmed siia sattusid. Kesköömissa ajal neid päris kindlasti ei olnud. Kirikuteener leidis need kell kuus hommikul, kui läks esimese jõulupüha jumalateenistuseks kütet sisse lülitama. Sissemurdmisest pole jälgegi ja võtmed on ainult vikaaril.”

Poe tõstis käe.

„Seersant Poe?”

„Kas saate näidata kõiki kirikus sees tehtud ülesvõtteid, *ma'am?*”

Nightingale näitas. Fotosid oli parasjagu.

Poe uuris neid. Püha Luuka kirik oli samasugune nagu enamik kirikuid, kus Poe oli käinud. Vasakul piiblipult, paremal kantsel ja ees keskel altar. Kulunud ja ebatasane kivipõrand. Kahte tammepuust kirikupinkide rida ääristasid ornamentidega küünlajalad ja annetuskastid. Ukse kohal olid sepirauast kardinapuud. Eest ära tõmmatud rasked kardinad olid kinnitatud ukse külgedele, ilmselgelt kasutati neid selleks, et jumalateenistuse ajal tuuletõmbust vältida.